

GEMMA 2

Architectuurprincipes

**Cocreatiesessie 1, donderdag 2 april 2015,
Regardz de Eenhoorn, Amersfoort**

Danny Greefhorst
Jeffrey Gortmaker
Toine Schijvenaars

Van GEMMA 1 naar GEMMA 2

- Nieuwe ontwikkelingen
  - Decentralisaties, samenwerking, etc.
- Update van
  - Architectuurprincipes
  - Informatie-architectuur
- Extra modellen
  - Bedrijfsfunctiemodel
  - Bedrijfsobjectmodel
- Co-creatie

Doelstelling van deze sessie

- Inhoudelijk valideren van voorgestelde GEMMA 2 architectuurprincipes

Agenda

10:00 – 10:10 Inleiding GEMMA 2

10:10 – 10:35 Context architectuurprincipes

10:35 – 11:30 Discussie in deelgroepen

11:30 – 12:00 Terugkoppeling plenair

Architectuurprincipes

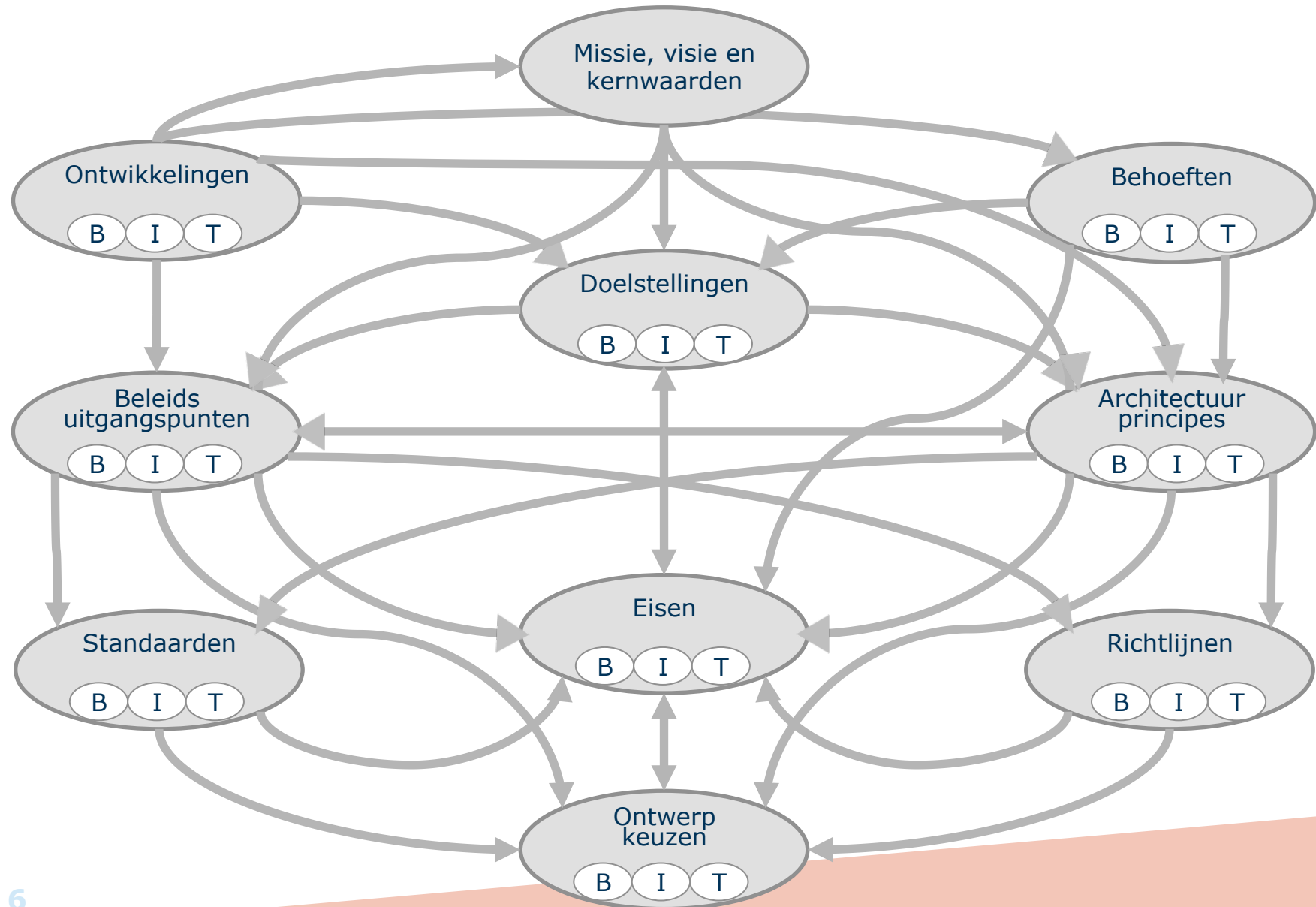
Wat zijn architectuurprincipes?

- Richtinggevende uitspraken die doelstellingen, behoeften en beleidsuitgangspunten vertalen naar gewenste inrichting

Waar kun je ze voor gebruiken?

- Een brug slaan tussen strategie/beleid en uitvoering.
- Bewust keuzes maken.
- Toetsen of keuzes in lijn zijn met algemene streven.

Van strategie naar operatie

Van strategie naar

GEMMA 1 thema's en kernprincipes

- Zaak- en procesgericht werken
- Ontsluiting en gebruik van basisgegevens
- Naast koppelen ook kantelen en generiek maken
- De gemeente ontwikkelt zich tot dé poort tot de overheid
- Aansluiten op e-overheidvoorzieningen (volgens het NUP)
- Ketensamenwerking en de federatieve overheid
- Een groeipad naar serviceoriëntatie

GEMMA 2 Architectuurprincipes

- Een visie op de inrichting van de gemeentelijke processen en informatievoorziening (nadruk op laatste).
- Gebaseerd op (expliciet benoemde) relevante ontwikkelingen.
- Een verdere ontwikkeling van de in 2009 door EGEM opgestelde GEMMA Thema's en Kernprincipes die met dit document komen te vervallen.
- Verwoorden best-practices; gemeenten kunnen zelf bepalen of zij deze adopteren.
- Expliciet gekoppeld aan de architectuurprincipes in het strategische katern van NORA.

Ontwikkelingen

- Toenemende samenwerking
- Regievoering
- Toenemende complexiteit en heterogeniteit
- Netwerk/participatiesamenleving
- Toenemende aandacht voor transparantie
- Burger steeds meer centraal
- Breder gebruik van gegevens binnen de overheid
- Meer tijd- en plaatsonafhankelijk werken
- Consumerization
- Sociale media
- Toenemende aandacht voor informatiebeveiliging en privacy

Uitgangspunten

- Regeerakkoord 2012
- Visiebrief digitale overheid 2017
- Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) 3.0

Architectuurprincipes

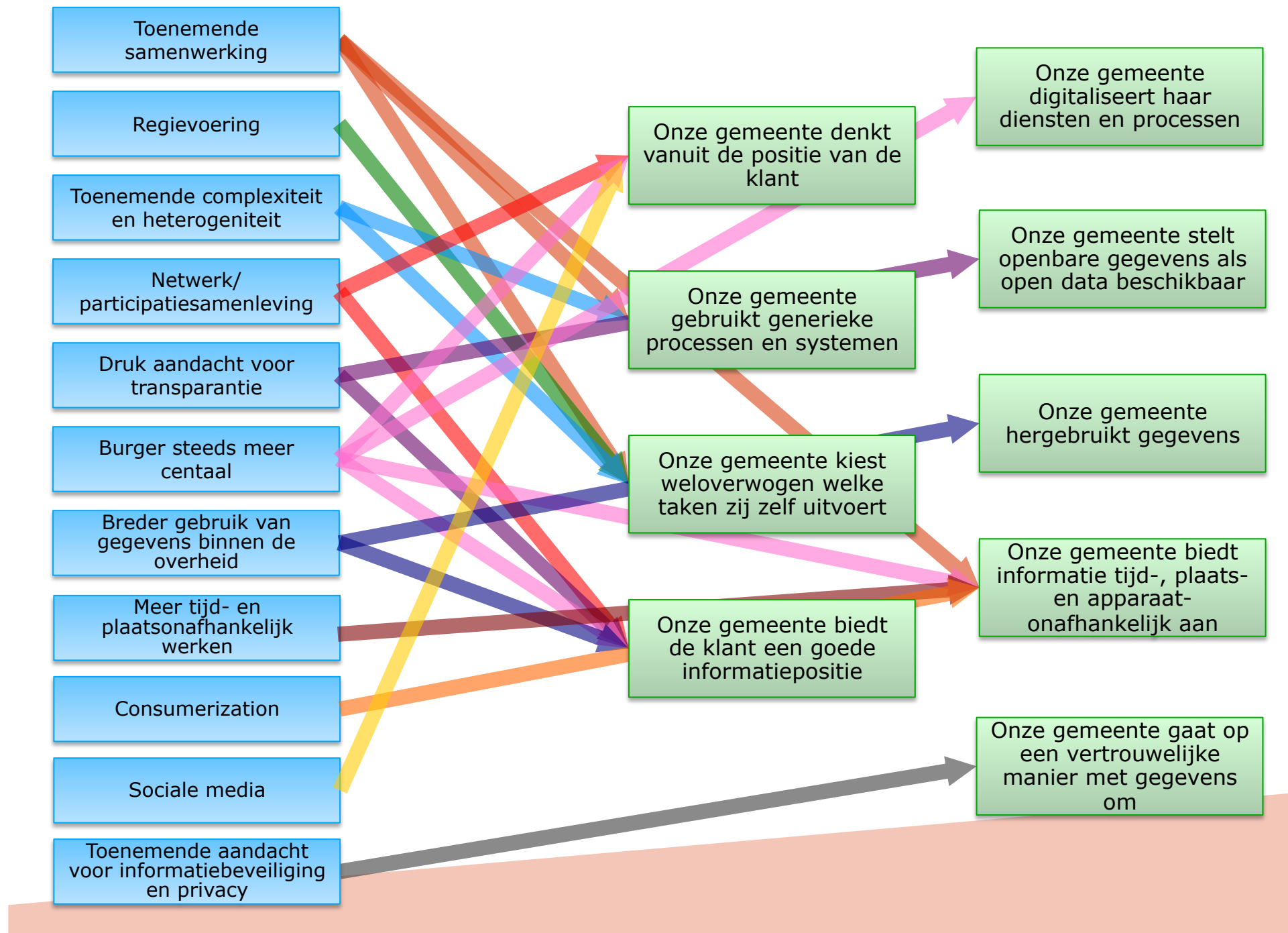
- Onze gemeente denkt vanuit de positie van de klant
- Onze gemeente gebruikt generieke processen en systemen
- Onze gemeente kiest weloverwogen welke taken zij zelf uitvoert
- Onze gemeente biedt de klant een goede informatiepositie
- Onze gemeente digitaliseert haar diensten en processen
- Onze gemeente stelt openbare gegevens als open data beschikbaar
- Onze gemeente hergebruikt gegevens
- Onze gemeente biedt informatie tijd-, plaats- en apparaatonafhankelijk aan
- Onze gemeente gaat op een vertrouwelijke manier met gegevens om

Onze gemeente gebruikt generieke processen en systemen

Gemeenten worden door de overheid geconfronteerd met bezuinigingsmaatregelen en krijgen tevens extra taken. Door te denken in generieke processen en systemen kunnen diensten eenvoudiger worden gedeeld met andere gemeenten en kosten worden bespaard. Ook kan eenvoudiger gebruik worden gemaakt van standaard oplossingen die beschikbaar zijn in de markt en wordt maatwerk voorkomen. Klanten willen de overheid in haar dienstverlening ook zo veel mogelijk ervaren als één organisatie en generieke processen dragen daar aan bij. Gemeenschappelijke diensten hoeven niet in tegenspraak te zijn met het hebben van een eigen identiteit. De "couleur locale" kan grotendeels tot uitdrukking worden gebracht via specifieke beleidskeuzes en de persoonlijke aandacht van medewerkers.

Implicaties:

- De gemeente voert processen op een voor elke burger herkenbare manier uit.
- Processen worden gebaseerd op generieke en landelijk beschikbare procesmodellen.
- Functionele specificaties worden gezamenlijk met andere gemeenten opgesteld en niet specifiek gemaakt voor de eigen gemeente.
- Bij het specificeren van functionaliteit wordt een goede balans gezocht tussen genericiteit en voldoende procesondersteuning.
- Processen en systemen worden niet ingericht op uitzonderingen.
- Gemeentespecifieke keuzes worden uitgedrukt in (beleids)regels die binnen de generieke processen en functionaliteiten gehanteerd kunnen worden.
- Er worden alleen gemeentespecifieke beleidsregels opgesteld als dat noodzakelijk is voor de specifieke gemeentelijke context.
- Er zijn soms concessies nodig bij het inrichten van processen en systemen om ervoor te zorgen dat deze op meerdere gemeenten passen.
- Applicaties kunnen door meerdere gemeenten worden gebruikt (incl. hun eigen beleidsregels), zonder ze volledig voor alle gemeenten specifiek in te richten, te beheren en te betalen.
- Als er landelijke voorzieningen of bouwstenen beschikbaar zijn dan wordt daar gebruik van gemaakt om zo gemeentespecifieke oplossingen te voorkomen.

Discussie in deelgroepen

Relevante vragen:

- Sluiten de principes goed aan op de ontwikkelingen?
- Kloppen de implicaties?
- Ontbreken belangrijke principes?